

Werk van leden

Een tussendoortje

E. de Jong,
Heerhugowaard

Elke modelbouwliehebber heeft momenten dat het met het model onderhanden niet wil lukken. Dan is het tijd om wat anders te gaan doen; een tussendoortje. Vaak hebben we al ergens een tekening gezien van een heel lief bootje dat je wel eens wilde uitproberen, maar waar je door je andere bouwplannen niet aan toekomt. Ook kan het voorkomen dat je kinderen hun boot op school willen laten zien tijdens een spreekbeurt. Als dat tegelijk gebeurt is er maar een oplossing, namelijk een model in elkaar flansen (nou ja, flansen?).

Zo'n voorbeeld was bij mij een modelletje van een 'Optimist', een eenvoudig bootje waar heel wat kinderen hun eerste zeilervaring in hebben opgedaan. Vanzelfsprekend staat de echte bij mij achter in de tuin, dus was het gemakkelijk om de maten daarvan op te meten. Ook handig zijn tijdschriften als 'Spiegel der Zeilvaart' of de 'Waterkampioen'. Een heel model van de boot bouwen zou te veel tijd kosten en daarom is een halfmodel het juiste antwoord op ons streven.

Maar nu terug naar de 'Optimist'. Om de nodige steun- en lijmvlakken te krijgen, wordt het halfmodel als volgt opgebouwd. Eerst wordt de basislijn getekend, d.w.z. de horizontale lijn die de spiegel met de voorsteven verbindt. Hier wordt de spiegel haaks op neergelaten. Het snijpunt van spiegel en basislijn noemen wij het basispunt. Vanuit dat punt zetten wij de overige maten uit.

De voorsteven komt onder een hoek van 60 graden naar beneden. Zijn de hoogtematen van spiegel, zwaardkast en steven bepaald, dan kan de binnenkiel getekend worden door een soepel latje langs de punten te leggen. Uit triplex van 0,4 mm worden nu het zwaard en de zwaardkast

uitgeknipt en opgeplakt. Met latjes van 3 bij 3 mm wordt daarna de dwarsdoorsnede gemaakt. Omdat alle vlakken hier loodrecht op aansluiten, is het zaak dat de latjes ook echt vierkant zijn. De zijkant van het bootje heeft een lichte ronding en ook de bodem is licht gebogen. De beste oplossing is om eerst het dwarsschot bij de zwaardkast te maken en vervolgens de spiegel en voorsteven op te richten. Voor dit alles gebruiken wij triplex van 0,4 mm en aan de randen lijmen we de latjes van 3 bij 3 mm, aan de zijkanten iets uitstekend omdat de werkelijke zijkant van het bootje er niet haaks op komt (d.i. een schuurrandje).

Spiegel en voorsteven op dezelfde wijze klaarmaken en vastlijmen. Voordat we de bodem gaan aanbrengen, buigen we het triplex voorzichtig tussen onze vingers zodat het al aardig de juiste ronding krijgt. Doordat de achtergrondplaat plat voor ons ligt, kan dit alles met een winkelhaak goed gecontroleerd worden.

Nu gaan we de zijkant als een dekseltje op een doosje plaatsen en zorgen ervoor dat alles ongeveer 0,5 mm groter is dan nodig; dit om eventuele maatverschillen op te vangen. Ook hier buigen we het hout voorzichtig tussen onze vingers zodat het

in model gaat staan. Voordat we gaan lijmen, gaan we eerst de uitstekende randjes van de balken op de dwarsschotten voorzichtig in model schuren, zodat het geheel straks goed aansluit. Als de zijkant is vastgelijmd, gaan we eerst aan de binnenkant een heel dun latje van 1 bij 1 mm plakken op de naad van de bodem met de zijkant. Let wel op dat deze lat niet echt haaks is en een beetje scheluw moet worden geschuurd voor een juiste aansluiting.

Nu hebben we de grootste problemen gehad en is het zaak om voorzichtig en geduldig door te gaan. Met schuurpapier en een ouderwets scheermesje halen we het overbodige hout weg en ondertussen denken we na over het kleurenschema dat we willen aanbrengen. Maar zover zijn we nog niet. Op de zijkant moet eerst een stootlat worden aangebracht van 3 bij 3 mm aan de buitenkant en ook het roer met de helmstok kan nu opgeplakt worden. Rest ons nog de mastbank en het mastje zelf. Afhankelijk van uw fantasie in zeilvoering wordt de giek al of niet aangebracht.

Nu is het zaak om de boel met een stofzuiger goed schoon te maken, wat meteen een test is voor de levensduur van het model.

Omdat het een jeugdbootje is, kan men bij het schilderen alle kleuren en kleurcombinaties gebruiken die men wil en dit geldt vanzelfsprekend ook voor de achtergrond. Met zeil wordt het een leuk model en omdat het zeil niet zo moeilijk in elkaar zit kan elke man dit zelf naaien, hetzij op een naaimachine of eventueel gewoon met de hand. Vergeet vooral niet een leuke naam te verzinnen en zet met dezelfde wrijfletters rechts onderaan het type, naam en de schaal. Maak er een lijst omheen en als een neefje of kleinkind er met oogjes op steeltjes naar kijkt, vraag dan of hij of zij het wil hebben. Dit zal u dubbel plezier geven.

Matentabel 'Optimist'

Schaal: 1 : 15
L.o.a.: 16 cm

Spiegel
bovenkant: 3,0 cm
zijde: 2,1 cm

Zwaardschot
t.o.v. basispunt: 7,0 cm
bovenzijde: 3,5 cm
onderzijde: 3,2 cm
hoogte: 2,4 cm

Mastbank
t.o.v. basispunt: 14,0 cm
voorzijde: 2,7 cm
achterzijde: 3,0 cm
breedte: 0,9 cm

Voorsteven
t.o.v. basispunt: 16,0 cm
bovenzijde: 2,6 cm
onderzijde: 2,4 cm
hoogte: 2,5 cm
hoek: 60 graden

Bodem t.o.v. basislijn
midden: 2,6 cm
achter: 2,1 cm
voor: 2,4 cm

Steekzwaard
hoogte: 7,0 cm
breedte: 2,0 cm

Roer
hoogte: 4,2 cm
breedte: 1,9 cm

Mast
lengte: 17,3 cm
diameter: 0,3 cm

Giek
lengte: 14,0 cm
diameter: 0,2 cm

Spriet
lengte: 16,0 cm
diameter: 0,2 cm

Afmeting zeil
voorlijk: 12,5 cm
bovenlijk: 10,0 cm
achterlijk: 17,0 cm
onderlijk: 12,5 cm

